

2026-08-31 Nr. NV-2272

VYRIAUSYBĖS IŠVADA TAP-26-1027 TAIS-26-10109(2)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-145(4)“ PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-07-02	<i>Finansų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP (II dalis) ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narys Simonas Kairys siūlo nekilnojamojo turto mokesčiu neapmokestinti nekilnojamojo turto, kuris registruotas Kultūros vertybių registre kaip kultūros paveldo objektas, naudojamas kultūros paslaugoms teikti ir kurio valdytojas yra sudaręs apsaugos sutartį.

Įstatymo projekto Aiškinamajame rašte nurodoma, kad išanalizavus informaciją apie Nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme numatytų lengvatų taikymą kultūros paveldo objektams, paaiškėjo, kad savivaldybės, iš esmės, netaiko Nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme numatytų lengvatų kultūros paveldo objektų valdytojams fiziniams ir juridiniams asmenims, nes savivaldybės nėra suinteresuotos savo biudžeto sąskaita nustatyti mokesčines lengvatas kultūros paveldo objektų valdytojams. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais yra nustatyti gana ženkliūs šio nekilnojamojo turto naudojimo apribojimai, be to, kultūros paveldo objektų remonto, restauravimo ir kiti priežiūros darbai, dėl šiems darbams taikomų specialių reikalavimų, kainuoja ženkliai brangiau negu statybos darbai atliekami statiniuose, kurie nėra registruoti Kultūros vertybių registre. Atsižvelgiant į tai, siūloma Nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme nustatyti, kad mokesčiu neapmokestinamas nekilnojamasis turtas, už kurį mokestį moka fizinis ar juridinis asmuo, kai nekilnojamasis turtas (arba jo dalis) yra registruotas Kultūros vertybių registre, kaip kultūros paveldo objektas, yra naudojamas kultūrinei veiklai ir jį valdantis fizinis ar juridinis asmuo yra sudaręs apsaugos sutartį, nurodytą Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, galiojusią visą mokestinį laikotarpį.

Seimo narys Simonas Kairys teigia, kad pritarus šiems pasiūlymams, kultūros paveldo objektų savininkai būtų skatinami sudaryti apsaugos sutartis su už nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą atsakingomis institucijomis, įsipareigotų laikytis nustatytų paveldosaugos reikalavimų, nuolat rūpintis kultūros paveldo objektų priežiūra ir laiku atlikti jų tvarkybos darbus. Įstatymo įgyvendinimas gali turėti teigiamos įtakos verslo sąlygoms, nes atleidus kultūros vertybių objektų valdytojus nuo nekilnojamojo turto mokesčio, valdytojai turės papildomų lėšų investuoti į jų restauravimą bei priežiūrą, tai gali sukurti papildomos ekonominės vertės tiek savivaldybėms, kuriuose jie randasi, tiek valstybei.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvados projekte siūloma nepritari Seimo nario Simono Kairio teikiamam įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

– Nekilnojamojo turto mokesčio lengvatą kultūros paveldo objektams gali nustatyti pačios savivaldybės, atsižvelgdamos į Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje savivaldybių taryboms suteiktą teisę sumažinti mokestį ar visai nuo jo atleisti savo biudžeto sąskaita, todėl būtent savivaldybės gali geriausiai įvertinti tokios lengvatos reikalingumą konkrečioms objektams. Be to, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi savivaldybių taryboms suteikta teisė nustatyti skirtingus nekilnojamojo turto mokesčio tarifus, atsižvelgiant į įstatyme nustatytus kriterijus (nekilnojamojo turto paskirtį, naudojimą ir kita);

– nuo 2026-01-01 Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 8 dalyje nurodytam nekilnojamajam turtui taikomas papildomas 0,2 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas, o iš šio mokesčio gautos pajamos įskaitomos į valstybės biudžetą ir pagal Valstybės gynybos fondo įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 10 punktą skiriamos Valstybės gynybos fondui. Įstatymo projekte siūloma nekilnojamojo turto mokesčiu neapmokestinti nekilnojamojo turto (ar jo dalies), registruoto Kultūros vertybių registre kaip kultūros paveldo objekto, ir atsižvelgiant į tai, kad dalis tokių objektų gali būti priskirta nekilnojamajam turtui, kuriam taikomas papildomas 0,2 procento nekilnojamojo turto mokesčio tarifas,

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

nekilnojamojo turto mokesčio netaikymas lemtų ir šio papildomo tarifo netaikymą, dėl to mažėtų valstybės biudžeto pajamos, skiriamos Valstybės gynybos fondui, ir atitinkamai mažėtų finansinės galimybės finansuoti valstybės gynybos stiprinimo priemones.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐ Taip ☒ Ne

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☒ FM ☐ AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☒ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM
☒ LSA ☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☐ Kita

Nutarimo projektas suderintas su Teisingumo ministerija (į pastabas atsižvelgta), Kultūros ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Vaclovas Medišauskas
	Ekonomikos politikos grupė, patarėjas